

En fremtidsrettet mediestøtte

Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere, herunder ledere og frilansere som har journalistikk som yrke. Medlemmer i NJ arbeider på grunnlag av retten til fri informasjon og hensynet til faglig integritet i samsvar med presseetikken. Journalistlaget skal ivareta medlemmenes journalistfaglige interesser og blant annet verne om ytringsfriheten og den redaksjonelle uavhengighet.

Nullmoms på de elektroniske mediene

Norsk Journalistlag er lettet over at regjeringen regner med at nullmoms for elektroniske medier går gjennom ESA, slik at vi endelig kan få innført en teknologinøytral nullmomsordning for mediebransjen. Men vi er på overtid i denne saken, og det haster å få på plass ordningen.

Det bekymrer oss imidlertid at Finansdepartementet noe gammelmodig skriver at «Nyhetstjenester som i hovedsak omhandler saker fra kun én sektor eller er rettet mot én interesse, for eksempel kultur, religion, sport eller yrke, ikke vil være fritatt» (Prop. 1 LS (2015-2016) s. 125.) Dette er etter vår mening ingen fremtidsrettet og forutsigbar avgrensning. Utviklingen går jo i retning av flere nisjepublikasjoner innenfor spesielle interesse- og fagområder. Journalistlaget mener derfor Kulturdepartementets begrepsbruk i pressemeldingen til kulturbudsjettet er den som må følges videre i prosessen med ESA, slik at ordningen skal omfatte «elektroniske nyhets- og aktualitetstjenester, både i form av tekst og som lyd/bilde.»

Norsk Journalistlag mener den nye momsordningen i hvert fall må omfatte den betalte, digitale virksomheten til de som i dag faller innenfor merverdiavgiftslovens fritaksregler for trykte medier. Poenget må være å likebehandle de som driver samme form for profesjonell og uavhengig journalistikk på digitale plattformer.

«Elektroniske nyhets- og aktualitetstjenester» må etter NJs oppfatning omfatte: «Alle medier som driver brukerbetalt, journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt.» Dette er en formulering lovgiver allerede kjenner til, idet den er hentet fra mediefridomslova § 2, men begrepet «betalt» er lagt til. Lovbestemmelsen har til hensikt å definere de mediene som anses å ha en demokratisk funksjon som kanal for informasjon og meningsdannelse. For som Kulturdepartementet selv uttrykte det rett før mediefridomslova ble vedtatt:

«Departementet understrekar at også dei meir spesialiserte delane av pressa fyller viktige funksjonar innanfor sine områder. Særleg legg departementet til grunn at fagpressa har ei sentral rolle når det gjeld fagleg debatt og fagleg utvikling innanfor ulike næringsgreiner, fag og organisasjonar. Sjølv meir nisjeprega publikasjonar vil innanfor sine spesialfelt kunne gi viktige innspel til den allmenne samfunnsdebatten.» (Ot.prp. nr. 19 (2007-2008) s. 16.)

Det er etter NJs mening derfor viktig at både Familie- og kulturkomitéen og Finanskomiteén holder fast ved denne forståelsen.

NRK

NRK dras med i dragsuget når den generelle lavmomsen skal øke fra 8 til 10 prosent. Dette innebærer at lisensen øker med 78 kroner, men bare 25 av disse kronene skal sendes tilbake til NRK. Resten går til staten.

En lisensøkning på 25 kroner betyr i realiteten at NRKs tilbud svekkes. Statskanalen har allerede nedbemannet med 300 de siste årene, og NJ frykter at foreliggende forslag til statsbudsjett innebærer ytterligere kutt. Det vil få konsekvenser for programtilbudet til det norske folk. Undersøkelser viser at folk synes de får mye igjen for lisensen. NJ mener befolkningen da fortjener at hele lisensøkningen går til innhold.

Produksjonsstøtten

14,8 millioner til nasjonale ukemedier er for første gang inkludert i post 71 om produksjonsstøtte. Dette innebærer kutt i produksjonsstøtten, ettersom det ikke tatt hensyn til lønns- og prisvekst. Forslaget til statsbudsjett gir med andre ord nok et år med reell nedgang for de mediene som er omfattet av denne støtten.

I den krevende omstillingstid mediebransjen nå befinner seg, bør produksjonsstøtten etter Norsk Journalistlags oppfatning økes og utvides slik at mangfoldet kan opprettholdes.

Institutt for Journalistikk (IJ)

NJ er lettet over at Institutt for Journalistikk får en økning på 50 000 kroner, og at regjeringen dermed ser verdien av mediebransjens etter- og videreutdanning. Men det er etter vår mening enda mer gledelig at regjeringen har forlatt fjorårets mål om at tilskuddet skal fjernes over de neste tre årene.

Instituttet er en svært viktig bidragsyter for å heve kvaliteten på norsk journalistikk, gjennom kurs og kompetanseutvikling.

Med vennlig hilsen
for Norsk Journalistlag

Thomas Spence
leder

Ina Lindahl Nyrud
advokat